

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΔΙΑΦΟΡΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ ΚΑΙ ΣΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΝΥΜΦΕΥΟΜΕΝΩΝ

A. Βιβλικά Αναγνώσματα

Σημείωση για την Ελληνική έκδοση:

Προκειμένου να διευκολύνεται ο λειτουργός, στην Ελληνική έκδοση της Διάταξης της Ακολουθίας του Γάμου, ρυθμίσαμε τα αναγνώσματα, ως εξής:

1. Τοποθετήσαμε τους Αντιφωνικούς Ψαλμούς μετά από κάθε ανάγνωσμα της Παλαιάς Διαθήκης, ενώ τα Προκείμενα του Ευαγγελίου τα ενσωματώσαμε πριν από κάθε ευαγγελικό ανάγνωσμα, επιλέγοντας το πιο κατάλληλο για κάθε ανάγνωσμα.

2. Ο λειτουργός έχει δύο δυνατότητες επιλογής:

α - να αναγγείλει το Λόγο του Θεού με ένα ανάγνωσμα της Παλαιάς Διαθήκης, με τον Αντιφωνικό Ψαλμό, με ένα ανάγνωσμα της Καινής Διαθήκης, το Προκείμενο και το Ευαγγέλιο.

β - να αναγγείλει το Λόγο του Θεού με ένα ανάγνωσμα της Παλαιάς ή της Καινής Διαθήκης, με ή χωρίς τον Αντιφωνικό Ψαλμό, το Προκείμενο και το Ευαγγέλιο.

Στην Ακολουθία του Μυστηρίου του γάμου που τελείται κατά τη θεία Λειτουργία ή χωρίς θεία Λειτουργία, μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι ακόλουθες βιβλικές περικοπές. Πάντοτε να επιλέγεται τουλάχιστον ένα ανάγνωσμα που αναφέρεται ρητά στο γάμο. Αυτά τα αναγνώσματα σημειώνονται με ένα *.

Αναγνώσματα από την Παλαιά Διαθήκη

179. ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΠΡΩΤΟ

Είδε ο Θεός όλα όσα δημιούργησε,
και ήταν πολύ καλά.

Ανάγνωσμα από το βιβλίο της Γένεσης (1,1.26-31α)

Στην αρχή δημιούργησε ο Θεός τον ουρανό και τη γη.

Και είπε ο Θεός: "Ας πλάσουμε τον άνθρωπο σύμφωνα με την εικόνα μας και την ομοίωσή μας και ας κυριαρχούν επάνω στα ψάρια της θάλασσας και στα πουλιά του ουρανού, επάνω στα ζώα, επάνω σ' όλη τη γη και επάνω σε όλα τα ερπετά που έρπουν επάνω στη γη".

Και δημιούργησε ο Θεός τον άνθρωπο σύμφωνα με την εικόνα του. Τον δημιούργησε σύμφωνα με την εικόνα του Θεού. Άρσενικό και θηλυκό τους έπλασε. Και ο Θεός τους ευλόγησε λέγοντας: "Αυξάνεστε και πληθύνεστε και γεμίστε τη γη. Υποτάξτε την και κυριαρχήστε επάνω στα ψάρια της θάλασσας και επάνω στα πουλιά του ουρανού και επάνω σε κάθε ζωντανό πλάσμα που έρπει επάνω στη γη".

Και είπε ο Θεός: "Ίδού, σας έδωσα κάθε χόρτο που παράγει σπόρο και που βρίσκεται επάνω στη γη και όλα τα δένδρα, και κάθε δένδρο που παράγει καρπό με σπόρους για να είναι για τροφή σας. Σε όλα τα θηρία τη γης και σε όλα τα πουλιά του ουρανού και σε όλα τα ερπετά που έρπουν επάνω στη γη και στα οποία υπάρχει ζωντανή ψυχή, δίνω κάθε χλωρό χορτάρι για τροφή τους". Και έτσι έγινε. Και είδε ο Θεός τα πάντα, όλα όσα έπλασε, και ήταν πολύ καλά.

Λόγος του Κυρίου.

Αντιφωνικός Ψαλμός

Αντ. Θα ευλογηθεί ο άνθρωπος, που φοβάται τον Κύριο.

Ψαλμός 128 (127),1-2.3.4-5

Μακάριος όποιος φοβάται τον Κύριο,*
όποιος πορεύεται στους δρόμους του.
Θα ζήσεις από τους κόπους των χεριών σου,*
μακάριος θα είσαι και θα ευτυχήσεις. **Αντ.**

Η σύζυγός σου σαν εύκαρπο αμπέλι *
στις πλαγιές γύρω από το σπίτι σου.
Τα τέκνα σου σαν βλαστοί ελιάς,*
γύρω από το τραπέζι σου. **Αντ.**

Έτσι θα ευλογηθεί ο άνθρωπος,*
που φοβάται τον Κύριο.
Από τη Σιών να σε ευλογήσει ο Κύριος*
και να δεις τα αγαθά της Ιερουσαλήμ /
όλες τις ημέρες της ζωής σου. **Αντ.**

* 180. **ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ**

Και οι δυο θα αποτελούν μια σάρκα.

Ανάγνωσμα από το βιβλίο της Γένεσης (2,18-24)

Ο Κύριος ο Θεός είπε: "Δεν είναι καλό να είναι ο άνθρωπος μόνος. Θα κάμω σ' αυτόν ένα βοηθό όμοιό του". Και έπλασε, λοιπόν, ο Κύριος ο Θεός από το χώμα όλα τα άγρια θηρία, όλα τα πουλιά του ουρανού και τα οδήγησε στον Αδάμ, για να δει πως θα τα ονομάσει. Με όποιο τρόπο ονόμασε ο Αδάμ κάθε ζωντανό ον, αυτό είναι το όνομά του. Έτσι ο Αδάμ έδωσε ονόματα σε όλα τα ζώα, σε όλα τα πουλιά του ουρανού και σε όλα τα άγρια θηρία, αλλά ο Αδάμ δε βρήκε ένα βοηθό που να του ήταν όμοιος. Τότε ο

Κύριος ο Θεός, έδωσε ύπνο στον Αδάμ. Και όταν αποκοιμήθηκε, αφαίρεσε ένα από τα πλευρά του και έκλεισε το μέρος εκείνο με σάρκα. Ο Κύριος ο Θεός, έπλασε με το πλευρό εκείνο, που αφαίρεσε από τον Αδάμ, μια γυναίκα και την οδήγησε στον Αδάμ. Τότε ο Αδάμ είπε: "Αυτή τώρα είναι οστό από τα οστά μου και σάρκα από τη σάρκα μου! Αυτή θα ονομαστεί "ανδρίδα", επειδή απ' τον άνδρα προέρχεται".

Για το λόγο αυτό ο άνδρας θα εγκαταλείψει τον πατέρα του και τη μητέρα του και θα ενωθεί με τη γυναίκα του και οι δυο θα αποτελούν μια σάρκα.

Λόγος του Κυρίου.

Αντιφωνικός Ψαλμός (203)

Αντ. Θα ευλογώ τον Κύριο σε κάθε καιρό.

ή το επόμενο

Αντ. Γευθείτε και δείτε πόσο καλός είναι ο Κύριος.

Ψαλμός 33 (32),2-3.4-5.6-7.8-9

Θα ευλογώ τον Κύριο σε κάθε καιρό,*
 πάντοτε ο έπαινός του στο στόμα μου.
 Στον Κύριο βρίσκεται η δόξα της ψυχής μου,*
 ας το ακούσουν οι πράοι και ας ευφρανθούν. **Αντ.**

Μεγαλύνετε τον Κύριο μαζί μου*
 και όλοι μαζί ας δοξάσουμε το όνομά του.
 Αναζήτησα τον Κύριο και με εισάκουσε*
 και απ' όλους τους φόβους μου με έσωσε. **Αντ.**

Στρέψετε σ' αυτόν τα βλέμματά σας και θα φωτιστείτε*
 και τα πρόσωπά σας δεν θα καταισχυνθούν.
 Ο δυστυχής φώναξε κι ο Κύριος τον εισάκουσε*
 και από όλες τις θλίψεις του τον έσωσε. **Αντ.**

Ο άγγελος του Κυρίου στρατοπεδεύει *
γύρω από όσους τον φοβούνται και τους σώζει.
Γευθείτε και δείτε πόσο καλός είναι ο Κύριος.*
Μακάριος ο άνδρας, που σ' αυτόν ελπίζει. **Αντ.**

* 181. **ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΤΡΙΤΟ**

Αγάπησε ο Ισαάκ την Ρεβέκκα, ώστε να απαλύνεται
ο πόνος του για το θάνατο της μητέρας του.

Ανάγνωσμα από το βιβλίο της Γένεσης (24, 48-51.58-67)

Τις ημέρες εκείνες ο δούλος του Αβραάμ, είπε στον αδελφό της Σάρας, Λαβάν: "Ευλόγησα τον Κύριο το Θεό του κυρίου μου Αβραάμ. Τον ευχαρίστησα που με είχε οδηγήσει στο σωστό δρόμο, ώστε να πάρω την κόρη του αδελφού μου σύζυγο για τον υιό του. Τώρα λοιπόν, αν θέλετε να δείξετε αγάπη και εμπιστοσύνη στον κύριό μου, δηλώστε το μου. Αν όχι, πέστε μου, για να στραφώ αλλού. Ο Λαβάν και ο Βεθουήλ απάντησαν: "Από τον Κύριο προέρχεται αυτό το πράγμα! Εμείς δεν μπορούμε να σου πούμε ούτε ναι ούτε όχι. Ιδού η Ρεββέκα, είναι στη διάθεσή σου. Πάρ' την και πήγαινε, και ας γίνει σύζυγος του υιού του κυρίου σου, όπως το είπε ο Κύριος".

Φώναξαν, λοιπόν τη Ρεββέκα και τη ρώτησαν: "Θέλεις να πας μαζί με αυτό τον άνθρωπο;". "Θέλω", απάντησε εκείνη. Τότε άφησαν να φύγει η αδελφή τους και η παραμύνα της μαζί με το δούλο του Αβραάμ και τους ανθρώπους του.

Επίσης ευλόγησαν τη Ρεβέκκα με αυτά τα λόγια: "Εσύ αδελφή μας, χιλιάδες μυριάδων ας γίνουν τα τέκνα σου και οι απόγονοί σου ας κατακτήσουν τις πόλεις των εχθρών τους!". Σηκώθηκε τότε η Ρεβέκκα και οι δούλες της, ανέβηκαν στις καμήλες τους για να ακολουθήσουν τον άνθρωπο και ξεκίνησαν όλοι μαζί.

Και ο Ισαάκ επέστρεψε από το πηγάδι Λαχαϊ-ροϊ, επειδή

κατοικούσε στη γη τη Μεσημβρινή. Και βγήκε ο Ισαάκ να προσευχηθεί στην πεδιάδα κατά το δειλινό και, καθώς ύψωσε τα μάτια του, είδε να έρχονται καμήλες. Και καθώς η Ρεβέκκα ύψωσε τα μάτια της, είδε τον Ισαάκ και πήδηξε από την καμήλα και είπε στο δούλο: "Ποιος είναι ο άνθρωπος εκείνος που έρχεται μέσα από την πεδιάδα σε συνάντησή μας;" Και της είπε: "Είναι ο κύριός μου". Και αυτή, παίρνοντας την καλύπτρα, σκεπάστηκε.

Και διηγήθηκε ο δούλος στον Ισαάκ όλα όσα είχε πράξει. Και ο Ισαάκ την έφερε στη σκηνή της μητέρας του Σάρας, και πήρε τη Ρεβέκκα για γυναίκα του. Και τόσο πολύ την αγάπησε, ώστε ο πόνος που του προκαλούσε ο θάνατος της μητέρας του να απαλύνεται.

Λόγος του Κυρίου.

Αντιφωνικός Ψαλμός (202)

Αντ. Από το έλεος του Κυρίου η γη είναι γεμάτη.

Ψαλμός 33 (32),12 και 18.20-21.22

**Μακάριο το έθνος που έχει για Θεό τον Κύριο,*
ο λαός που εκλέχτηκε ως κληρονομιά του.**

**Ιδού, τα μάτια του Κυρίου +
είναι στραμμένα επάνω σ' όσους τον φοβούνται,*
επάνω σ' αυτούς που ελπίζουν στο έλεός του. Αντ.**

**Η ψυχή μας περιμένει τον Κύριο,*
διότι είναι η βοήθεια και ο υπερασπιστής μας,
επειδή από αυτόν προέρχεται η ευφροσύνη της καρδιάς μας*
και στο άγιο όνομά του ελπίαμε. Αντ.**

**Ας έλθει επάνω μας το έλεός σου, Κύριε,*
καθώς ελπίαμε σ' εσένα. Αντ.**

* 182. **ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟ**

"Ο Κύριος του ουρανού να σας ευεργετήσει, παιδί μου,
και να σας ελεεί και να σας κρατά σε ειρήνη".

Ανάγνωσμα από το βιβλίο του Τωβίτ (7,6-14)

Τις ημέρες εκείνες ο Ραγουήλ φίλησε τον Τωβία, έκλαψε και τον ευλόγησε με αυτά τα λόγια: "Είσαι λοιπόν υιός του εξαίρετου εκείνου ανθρώπου!". Και όταν άκουσε ότι ο Τωβίτ είχε χάσει το φως του, λυπήθηκε και έκλαψε.

Η γυναίκα του η Έδνα και η κόρη του η Σάρα έκλαψαν και αυτές και τους πρόσφεραν πρόθυμη φιλοξενία. Έσφαξαν ένα κριάρι από τα πρόβατά τους και τους ετοίμασαν πλούσιο τραπέζι.

Και ο Τωβίας είπε στο Ραφαήλ: "Αζαρία, αδελφέ, οδήγησέ με στο Ραγουήλ, τον αδελφό μας". Και τον οδήγησε στο σπίτι του Ραγουήλ, και τον βρήκαν να κάθεται κοντά στην πόρτα της αυλής του και τον χαιρέτησαν πρώτοι. Κι εκείνος τους είπε: "Να είστε καλά, αδελφοί, μπειτε υγιείς και ακέραιοι". Και τους έβαλε μέσα στο σπίτι του.

Και έσφαξε ένα κριάρι. Και όταν πλύθηκαν και έκαναν τον καθαρμό και κάθισαν στο τραπέζι, είπε ο Τωβίας στο Ραφαήλ: "Αζαρία, αδελφέ, πες στο Ραγουήλ να μου δώσει τη Σάρα, τη συγγενή μου". Και άκουσε ο Ραγουήλ αυτό το λόγο και είπε στον νέο: "Φάε και πιες και να σου είναι ευχάριστη αυτή η νύχτα. Διότι δεν υπάρχει άνθρωπος που να πρέπει να πάρει τη Σάρα, την κόρη μου, παρά μόνο εσύ, αδελφέ. Αλλά κι εμένα δε μου επιτρέπεται να τη δώσω σε άλλον παρά μόνο σ' εσένα, διότι εσύ είσαι συγγενής μου. Την αλήθεια σου λέω, παιδί μου. Την έδωσα σε επτά άνδρες, αδελφούς μας, και όλοι πέθαναν τη νύχτα, όταν έμπαιναν σ' αυτή. Και τώρα, παιδί μου, φάε και πιες, και ο Κύριος να ενεργήσει σ' εσάς".

Και είπε ο Τωβίας: "Στο εξής δε θα φάω ούτε θα πιω, μέχρις

ότου επιβεβαιώσεις όσα με αφορούν". Και ο Ραγουήλ του είπε: "Το κάνω. Και αυτή σου δίνεται σύμφωνα με την κρίση του βιβλίου του Μωυσή και από τον ουρανό κρίθηκε να σου δοθεί. Παντρέψου τη συγγενή σου. Από τώρα εσύ είσαι αδελφός της και αυτή είναι αδελφή σου. Δίνεται σ' εσένα από σήμερα και αιώνια. Και ο Κύριος του ουρανού να σας ευεργετήσει, παιδί μου, αυτή τη νύχτα και να σας ελεεί και να σας κρατά σε ειρήνη".

Και είπε ο Ραγουήλ να φωνάξουν τη Σάρα, την κόρη του, και πλησίασε προς αυτόν. Και παίρνοντας το χέρι της την παρέδωσε σ' αυτόν και είπε: "Πάρε την, σύμφωνα με το νόμο και την κρίση που είναι γραμμένα στο βιβλίο του Μωυσή, για να σου δοθεί σύζυγος. Έχε την και οδήγησέ την στον πατέρα σου υγιή. Και ο Θεός του ουρανού να σας δώσει καλή πορεία και ειρήνη".

Και φώναξε τη μητέρα της και πρόσταξε να του δοθεί χαρτί για να γράψει το πρακτικό του γάμου και τον τρόπο με τον οποίο του την παρέδωσε ως σύζυγο, σύμφωνα με την κρίση του νόμου του Μωυσή. Και έφερε η μητέρα της χαρτί, κι εκείνος έγραψε και υπέγραψε. Και από εκείνη την ώρα άρχισαν να τρώνε και να πίνουν.

Λόγος του Κυρίου.

Αντιφωνικός Ψαλμός (202)

Αντ. Από το έλεος του Κυρίου η γη είναι γεμάτη.

Ψαλμός 33 (32),12 και 18.20-21.22

Μακάριο το έθνος που έχει για Θεό τον Κύριο,*
ο λαός που εκλέχτηκε ως κληρονομιά του.

Ιδού, τα μάτια του Κυρίου +

είναι στραμμένα επάνω σ' όσους τον φοβούνται,*

επάνω σ' αυτούς που ελπίζουν στο έλεός του. **Αντ.**

Η ψυχή μας περιμένει τον Κύριο,*
διότι είναι η βοήθεια και ο υπερασπιστής μας,
επειδή από αυτόν προέρχεται η ευφροσύνη της καρδιάς μας*
και στο άγιο όνομά του ελπίσαμε. **Αντ.**

Ας έλθει επάνω μας το έλεός σου, Κύριε,*
καθώς ελπίσαμε σ' εσένα. **Αντ.**

* 183. **ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΠΕΜΠΤΟ**

Να γεράσουμε μαζί υγιείς και οι δύο.

Ανάγνωσμα από το βιβλίο του Τωβίτ (8,4-8)

[Το βράδυ του γάμου] σηκώθηκε ο Τωβίας από το κρεβάτι και είπε στη Σάρα: "Σήκω, αδελφή μου. Ας προσευχηθούμε και ας ικετεύσουμε τον Κύριό μας να μας ελεεί και να μας έχει υγιείς". Και σηκώθηκαν και άρχισαν να προσεύχονται και να ικετεύουν τον Κύριο για να τους δοθεί υγεία. Και άρχισαν να λένε: "Ευλογητός είσαι, Θεέ των πατέρων μας, και ευλογητό το όνομά σου σ' όλους τους αιώνες των αιώνων! Να σε ευλογούν οι ουρανοί και κάθε πλάσμα σου σ' όλους τους αιώνες! Εσύ έπλασες τον Αδάμ και του έδωσες σταθερό βοήθημα την Εύα, και από τους δύο έγινε ο σπόρος των ανθρώπων. Και είπες ότι δεν είναι καλό να είναι ο άνθρωπος μόνος: "Ας κάνουμε γι' αυτόν βοηθό όμοιό του". Και τώρα δεν παίρνω αυτή τη συγγενή μου για την ηδονή, αλλά σύμφωνα με την αλήθεια. Πρόσταξε να ελεήσεις εμένα και εκείνη και να γεράσουμε μαζί υγιείς και οι δύο". Και είπαν: "Αμήν, αμήν".

Λόγος του Κυρίου.

Αντιφωνικός Ψαλμός (204)

Αντ. Εύσπλαχνος και ελεήμων ο Κύριος.

ή το επόμενο

Αντ. Η ευσπλαχνία του Κυρίου είναι αιώνια και αιώνια θα παραμείνει επάνω σε όσους τον φοβούνται.

Ψαλμός 103 (102),1-2.8 και 13.17-18α

Να ευλογείς, ψυχή μου, τον Κύριο,*
και όλα όσα είστε μέσα μου, το άγιο όνομά του.
Να ευλογείς, ψυχή μου, τον Κύριο *
και μη λησμονήσεις καμιά από τις ευεργεσίες του. **Αντ.**

Εύσπλαχνος και ελεήμων ο Κύριος,*
μακρόθυμος και πολυέλεος.
Όπως ο πατέρας ελεεί τα τέκνα του,*
έτσι ο Κύριος ευσπλαχνίζεται όσους τον φοβούνται. **Αντ.**

Η ευσπλαχνία του Κυρίου είναι αιώνια *
και αιώνια θα παραμείνει επάνω σε όσους τον φοβούνται,
και η δικαιοσύνη του επάνω στα τέκνα των τέκνων,*
για κείνους που τηρούν τη διαθήκη του. **Αντ.**

* 184. **ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΕΚΤΟ**

Η γυναίκα που φοβάται τον Κύριο, αυτή θα επαινείται.

Ανάγνωσμα από το βιβλίο των Παροιμιών (31,10-13.19-20. 30-31)

Γυναίκα δυνατή ποιος θα βρει; Αξίζει πολύ περισσότερο από τα μαργαριτάρια. Η καρδιά του άνδρα της έχει εμπιστοσύνη σ' αυτή και δε θα στερηθεί την αφθονία. Θα του φέρνει καλό και όχι κακό, όλες τις ημέρες της ζωής της. Ζήτησε μαλλί και λινάρι και εργάστηκε με τα χέρια της ευχαρίστως.

Βάζει το χέρι της στη ρόκα και τα δάχτυλά της έπιασαν το αδράχτι. Άνοιξε τις παλάμες της στο φτωχό και απλώνει το χέρι της στον άπορο.

Ψεύτικη είναι η χάρη και μάταιη η ομορφιά. Η γυναίκα που

φοβάται τον Κύριο, αυτή θα επαινείται. Δώστε της από τον καρπό των χεριών της και τα έργα της ας την επαινούν στις πύλες.

Λόγος του Κυρίου.

Αντιφωνικός Ψαλμός (208)

Αντ. Αινείτε το όνομα του Κυρίου.

Ψαλμός 148,1-2.3-4.9-10.11-12.13-14α

Αινείτε τον Κύριο από τους ουρανούς,*
αινείτε αυτόν στα ύψη.

Αινείτε τον Κύριο όλοι οι άγγελοί του.*

Αινείτε αυτόν όλες οι δυνάμεις του. **Αντ.**

Αινείτε αυτόν ο ήλιος και η σελήνη.*

Αινείτε αυτόν όλα τα λαμπερά αστέρια.

Αινείτε τον Κύριο οι ουρανοί των ουρανών*
και όλα τα νερά επάνω στους ουρανούς. **Αντ.**

Όρη και όλοι οι λόφοι,*

καρποφόρα δέντρα και όλοι οι κέδροι,

θηρία και όλα τα κτήνη,*

ερπετά και φτερωτά πουλιά. **Αντ.**

Της γης οι βασιλείς και όλοι οι λαοί,*

οι άρχοντες και όλοι οι κριτές της γης,

οι νέοι και οι νέες,*

οι γέροντες και οι νεότεροι,

ας αινούν το όνομα του Κυρίου,*

διότι μόνο το όνομά του εξυψώθηκε. **Αντ.**

Η μεγαλοπρέπειά του είναι επάνω από ουρανό και γη*
και δόξασε τη δύναμη του λαού του. **Αντ.**

185. **ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΕΒΔΟΜΟ**

Η αγάπη είναι δυνατή σαν θάνατος.

Ανάγνωσμα από το Άσμα Ασμάτων (2,8-10.14.16α. 8,6-7α)

Η φωνή του αγαπητού μου! Ιδού, αυτός έρχεται, πηδώντας επάνω στα βουνά, σκιρτώντας επάνω στους λόφους. Ο αγαπητός μου είναι όμοιος με ζαρκάδι ή με μικρό ελαφίνας. Ιδού, στέκεται πίσω από τον τοίχο μας, κοιτάζει από τα παράθυρα, παρατηρεί μέσα από τα κάγκελα.

Σήκω, φίλη μου, περισσότερα μου, ωραία μου, και έλα στις σχισμές του βράχου, στο απόκρημνο κοίλωμα. Δείξε μου το πρόσωπό σου, ας ηχήσει η φωνή σου στ' αυτιά μου, επειδή η φωνή σου είναι γλυκιά και η όψη σου ωραία". Ο αγαπητός μου είναι σ' εμένα και εγώ σ' αυτόν, ο οποίος μου είπε: βάλε με σαν σφραγίδα στην καρδιά σου, ως σημείο επάνω στον βραχίονά σου. Διότι η αγάπη είναι δυνατή σαν θάνατος, σκληρή όπως ο άδης, οι λαμπάδες της είναι λαμπάδες φωτιάς και θεϊκής φλόγας. Τα άφθονα νερά δεν μπόρεσαν να σβήσουν την αγάπη ούτε ποτάμια να την πνίξουν.

Λόγος του Κυρίου.

Αντιφωνικός Ψαλμός (205)

Αντ. Μακάριος ο άνθρωπος, που φοβάται τον Κύριο, /
υπερβολικά αγαπά τις εντολές του.

Ψαλμός 112 (111),1-2.3-4.5.6-7.8-9

Μακάριος ο άνθρωπος, που φοβάται τον Κύριο,*
υπερβολικά αγαπά τις εντολές του.

Δυνατοί επάνω στη γη θα είναι οι απόγονοί του,*
η γενεά των δικαίων θα ευλογείται. **Αντ.**

Δόξα και πλούτη θα υπάρχουν στον οίκο του *

και η δικαιοσύνη του θα παραμείνει στους αιώνες των αιώνων.
Ένα φως ανέτειλε για τους δικαίους μέσα στο σκοτάδι,*
ευσπλαχνικός και ελεήμων και δίκαιος. **Αντ.**

Χαρούμενος είναι ο άνθρωπος που ελεεί και δανείζει,+
διαθέτει με κρίση τα πράγματά του*
διότι δε θα σαλευτεί στον αιώνα.
Αιώνια θα μείνει η μνήμη του δικαίου,*
δε θα φοβηθεί από κακή αγγελία. **Αντ.**

Έτοιμη είναι η καρδιά του, ελπίζει στον Κύριο,+
στηριγμένη είναι η καρδιά του και δε φοβάται,*
έως ότου δει την τιμωρία των εχθρών του.
Μοίρασε, έδωσε στους φτωχούς,+
η δικαιοσύνη του παραμένει στους αιώνες των αιώνων,*
η δύναμή του με δόξα εξυψώνεται. **Αντ.**

* 186. **ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΟΓΔΟΟ**

Όπως ο ήλιος ανατέλει, έτσι το πρόσωπο
της καλής γυναίκας στολίζει την οικία της.

Ανάγνωσμα από το βιβλίο της Σοφίας του Σειράχ (26,1-4. 16-21)

Μακάριος είναι ο άνδρας της καλής γυναίκας. Ο αριθμός
των ημερών του θα είναι διπλάσιος. Η δυνατή γυναίκα χαροποιεί
τον άνδρα της και θα περάσει ειρηνικά όλα τα χρόνια της ζωής
του.

Κλήρος καλός η καλή γυναίκα και θα δοθεί σ' εκείνους
που σέβονται τον Κύριο. Η καλή καρδιά, είτε του πλούσιου, είτε
του φτωχού, καθιστά πάντοτε χαρούμενο το πρόσωπό τους.

Η χάρη της επιμελούς γυναίκας θα χαροποιεί τον άνδρα
της και η προθυμία της θα του δίνει ζωή.

Η γνωστική και σιωπηλή γυναίκα είναι δώρο Θεού, δεν
ανταλλάσσεται η καλλιεργημένη ψυχή.

Χάρη επάνω στη χάρη είναι η αγία και σεμνή γυναίκα, και με τίποτα δεν συγκρίνεται ο θησαυρός της ψυχής της.

Όπως ο ήλιος που ανατέλλει στον Κύριον τα ύψη, έτσι το πρόσωπο της καλής γυναίκας είναι στόλισμα της οικίας της.

Λόγος του Κυρίου.

Αντιφωνικός Ψαλμός (207)

Αντ. Ο Κύριος είναι κοντά σε όσους τον επικαλούνται.

Ψαλμός 145 (144),8-9.10 και 15.17-18

Εύσπλαχνος και ελεήμων ο Κύριος,*
μακρόθυμος και πολυέλεος.
Καλός ο Κύριος για όλους*
και τα ελέη του επάνω σ' όλα τα έργα του. **Αντ.**

Όλα τα έργα σου, Κύριε, να σε δοξάζουν*
και να σε ευλογούν οι άγιοί σου.
Τα μάτια όλων σ' εσένα ελπίζουν*
και εσύ τους δίνεις τροφή στον κατάλληλο καιρό. **Αντ.**

Δίκαιος ο Κύριος σε όλους τους δρόμους του*
και άγιος σε όλα τα έργα του.
Ο Κύριος είναι κοντά σε όσους τον επικαλούνται,*
σε όσους τον επικαλούνται αληθινά. **Αντ.**

187. ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΕΝΑΤΟ

Θα κάνω μια νέα διαθήκη
για τον Ισραήλ και για τον οίκο του Ιούδα.

Ανάγνωσμα από το βιβλίο του προφήτη Ιερεμία (31,31-32α, 33-34α)

Ιδού, έρχονται ημέρες, λέει ο Κύριος, και θα κάνω στον οίκο του Ισραήλ και στον οίκο του Ιούδα μια νέα διαθήκη, όχι σύμφωνα με τη διαθήκη που έκανα στους πατέρες τους, κατά την

ημέρα που τους έπιασα από το χέρι για να τους βγάλω από τη γη της Αιγύπτου, διαθήκη που την ακύρωσαν και εγώ τους εξουσίασα, λέει ο Κύριος. Αλλά αυτή θα είναι η διαθήκη, που θα κάνω με τον οίκο του Ισραήλ ύστερα από τις ημέρες εκείνες, λέει ο Κύριος, ο Θεός: Θα βάλω το νόμο μου στα ενδόμυχά τους και θα τον γράψω στις καρδιές τους και θα είμαι ο Θεός τους και αυτοί θα είναι ο λαός μου. Και δε θα διδάσκει πλέον ο άνδρας τον πλησίον του και ο άνδρας τον αδελφό του, λέγοντας: "Γνώρισε τον Κύριο", επειδή όλοι αυτοί θα με γνωρίζουν, από μικρό μέχρι μεγάλο απ' αυτούς, λέει ο Κύριος, επειδή θα συγχωρήσω την ανομία τους και την αμαρτία τους δε θα θυμούμαι πλέον.

Λόγος του Κυρίου.

Αντιφωνικός Ψαλμός (202)

Αντ. Από το έλεος του Κυρίου η γη είναι γεμάτη.

Ψαλμός 33 (32),12 και 18.20-21.22

Μακάριο το έθνος που έχει για Θεό τον Κύριο,*
ο λαός που εκλέχτηκε ως κληρονομιά του.

Ιδού, τα μάτια του Κυρίου +

είναι στραμμένα επάνω σ' όσους τον φοβούνται,*
επάνω σ' αυτούς που ελπίζουν στο έλεός του. **Αντ.**

Η ψυχή μας περιμένει τον Κύριο,*

διότι είναι η βοήθεια και ο υπερασπιστής μας,

επειδή από αυτόν προέρχεται η ευφροσύνη της καρδιάς μας*

και στο άγιο όνομά του ελπίσαμε. **Αντ.**

Ας έλθει επάνω μας το έλεός σου, Κύριε,*

καθώς ελπίσαμε σ'εσένα. **Αντ.**

Αναγνώσματα από την Καινή Διαθήκη

188. ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΠΡΩΤΟ

Ποιος θα μας χωρίσει από τη αγάπη του Χριστού;

Ανάγνωσμα από την επιστολή του Αποστόλου Παύλου προς τους Ρωμαίους (8,31β-35.37-39)

Αδελφοί, αν ο Θεός είναι με το μέρος μας, ποιος είναι εναντίον μας; Αυτός, βέβαια που δε λυπήθηκε τον ίδιο του τον Υιό, αλλά τον παρέδωσε για όλους εμάς, πως μαζί μ' αυτόν δε θα μας χαρίσει τα πάντα; Ποιος θα κατηγορήσει τους εκλεκτούς του Θεού; Ο Θεός είναι που δικαιώνει. Ποιος θα τους κατακρίνει; Ο Χριστός Ιησούς είναι που πέθανε, μάλλον που αναστήθηκε, και ο οποίος είναι στα δεξιά του Θεού και αυτός μεσιτεύει για μας.

Ποιος θα μας χωρίσει από την αγάπη του Χριστού; Θλίψη ή στενοχώρια ή διωγμός ή πείνα ή γύμνια ή κίνδυνος ή μάχαιρα; Καθώς είναι γραμμένο: "Για σένα όλη την ημέρα θανατωνόμαστε, θεωρηθήκαμε σαν πρόβατα προορισμένα για σφαγή". Αλλά σε όλα αυτά εμείς νικούμε με το παραπάνω, μέσω εκείνου που μας αγάπησε.

Επειδή είμαι πεπεισμένος πως ούτε θάνατος ούτε ζωή ούτε άγγελοι ούτε άρχοντες ούτε παρόντα ούτε μέλλοντα ούτε δυνάμεις ούτε ύψος ούτε βάθος ούτε κανένα άλλο πλάσμα θα μπορέσει να μας χωρίσει από την αγάπη του Θεού, που φανερώθηκε με το Χριστό Ιησού, τον Κύριό μας.

Λόγος του Κυρίου.

189. ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ

Να προσφέρετε τα σώματά σας ως θυσία ζωντανή, αγία και ευάρεστη στο Θεό.

Ανάγνωσμα από την επιστολή του Αποστόλου Παύλου προς τους Ρωμαίους (12, 1-2. 9-18)

Σας παρακαλώ, αδελφοί, για την αγάπη του Θεού, να προσφέρετε τα σώματά σας ως θυσία ζωντανή, αγία και ευάρεστη στο Θεό. Αυτή είναι η λογική σας λατρεία. Και μη συμμορφώνεστε με αυτόν τον κόσμο, αλλά αντίθετα να μεταμορφώνεστε με την ανακαίνιση του νου σας, για να δοκιμάζετε ποιο είναι το θέλημα του Θεού, τι είναι το καλό, τι αρέσει στο Θεό και τι είναι τέλειο.

Η αγάπη ας είναι ανυπόκριτη. Μισώντας το κακό να προσκολλάστε στο καλό. Όσον αφορά την αδελφική αγάπη, να είστε φιλόστοργοι ο ένας προς τον άλλο. Να συναγωνίζεστε στην αλληλοεκτίμηση, να μην είσθε οκνηροί ως προς το ζήλο, να είστε θερμοί στο πνεύμα, να υπηρετείτε τον Κύριο, να χαίρεστε στην ελπίδα, να υπομένετε στη θλίψη, να προσκαρτερείτε στην προσευχή, να συμμετέχετε στις ανάγκες των αγίων, να επιδιώκετε τη φιλοξενία. Ευλογείτε όλους όσους σας καταδιώκουν, ευλογείτε και να μην καταριέστε. Να χαίρεστε με όσους χαίρονται, να κλαίτε με όσους κλαίνε. Να έχετε μεταξύ σας τα ίδια φρονήματα, να μην αναζητάτε τα υψηλά, αλλά να αρκείσθε στα ταπεινά. Να μη θεωρείτε σοφούς τους εαυτούς σας.

Να μην ανταποδίδετε κακό αντί κακού. Προνοείτε για το καλό ενώπιον όλων των ανθρώπων. Καθόσον εξαρτάται από σας, να έχετε ειρήνη με όλους τους ανθρώπους.

Λόγος του Κυρίου.

ή το συντομότερο

Ανάγνωσμα από την επιστολή του Αποστόλου Παύλου προς τους Ρωμαίους (12, 1-2. 9-13)

Σας παρακαλώ, αδελφοί, για την αγάπη του Θεού, να προσφέρετε τα σώματά σας ως θυσία ζωντανή, αγία και ευάρεστη στο Θεό. Αυτή είναι η λογική σας λατρεία. Και μη συμμορφώνεστε με αυτόν τον κόσμο, αλλά αντίθετα να μεταμορφώνεστε με την ανακαίνιση του νου σας, για να

δοκιμάζετε ποιο είναι το θέλημα του Θεού, τι είναι το καλό, τι αρέσει στο Θεό και τι είναι τέλειο.

Η αγάπη ας είναι ανυπόκριτη. Μισώντας το κακό να προσκολλάστε στο καλό. Όσον αφορά την αδελφική αγάπη, να είστε φιλόστοργοι ο ένας προς τον άλλο. Να συναγωνίζεστε στην αλληλοεκτίμηση, να μην είσθε οκνηροί ως προς το ζήλο, να είσθε θερμοί στο πνεύμα, να υπηρετείτε τον Κύριο, να χαίρεστε στην ελπίδα, να υπομένετε στη θλίψη, να προσκαρτερείτε στην προσευχή, να συμμετέχετε στις ανάγκες των αγίων, να επιδιώκετε τη φιλοξενία.

Λόγος του Κυρίου.

190. ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΤΡΙΤΟ

Να δέχεσθε ο ένας τον άλλο,
όπως και ο Χριστός σας δέχθηκε.

Ανάγνωσμα από την επιστολή του Αποστόλου Παύλου προς τους Ρωμαίους (15,1β-3α.5-7.13)

Αδελφοί, εμείς οφείλουμε να βαστάζουμε τις αδυναμίες των άλλων και όχι να φροντίζουμε να είμαστε αρεστοί στον εαυτό μας. Ο καθένας μας ας αρέσει στον πλησίον, ως προς το καλό και για οικοδομή. Γιατί και ο Χριστός δεν άρεσε στον εαυτό του. Και ο Θεός της υπομονής και της παρηγοριάς ας σας δώσει να έχετε τα ίδια φρονήματα μεταξύ σας, σύμφωνα με το Χριστό Ιησού, για να δοξάζετε ομόψυχα, με ένα στόμα, το Θεό και Πατέρα του Κυρίου μας Ιησού Χριστού.

Γι' αυτό, να δέχεσθε ο ένας τον άλλο, όπως και ο Χριστός σας δέχθηκε για τη δόξα του Θεού. Και ο Θεός της ελπίδας ας σας γεμίσει με κάθε χαρά και ειρήνη ενώ πιστεύετε, για να αφθονείτε στην ελπίδα με τη δύναμη του Πνεύματος του Αγίου.

Λόγος του Κυρίου.

191. **ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟ**

Τα μέλη σας είναι ναός του Αγίου Πνεύματος.

Ανάγνωσμα από την πρώτη επιστολή του Αποστόλου Παύλου προς τους Κορινθίους (6,13γ-15α. 17-20)

Αδελφοί, το σώμα δεν είναι για την ανηθικότητα, αλλά για τον Κύριο και ο Κύριος είναι για το σώμα. Και ο Θεός ανέστησε και τον Κύριο και εμάς θα αναστήσει με τη δύναμή του. Δε γνωρίζετε ότι τα σώματά σας είναι μέλη του Χριστού; Και εκείνος που ενώνεται με τον Κύριο, ένα πνεύμα είναι μαζί του.

Φύγετε μακριά από την πορνεία! Κάθε αμαρτία που θα διαπράξει ο άνθρωπος, αυτή συντελείται έξω από το σώμα του. Ενώ εκείνος που πορνεύει αμαρτάνει στο ίδιο του το σώμα. Ή μήπως δε γνωρίζετε ότι το σώμα σας είναι ναός του Αγίου Πνεύματος, που κατοικεί μέσα σας και που το έχετε εκ μέρους του Θεού και ότι δεν ανήκετε στον εαυτό σας, διότι έχετε εξαγοραστεί έναντι τιμής! Οπότε, δοξάστε το Θεό στα σώματά σας!

Λόγος του Κυρίου.

192. **ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΠΕΜΠΤΟ**

Αν δεν έχω αγάπη, είμαι τίποτα.

Ανάγνωσμα από την πρώτη επιστολή του Αποστόλου Παύλου προς τους Κορινθίους (12,31 - 13,8α)

Αδελφοί, να δείξετε ζήλο για τα μεγαλύτερα χαρίσματα. Και τώρα θα σας υποδείξω ένα δρόμο, τον σπουδαιότερο απ' όλους.

Αν μιλώ τις γλώσσες των ανθρώπων και των αγγέλων, αλλά δεν έχω αγάπη, έχω καταστήσει χαλκός που παράγει ήχους ή κύμβαλο που αλαλάζει.

Και αν έχω το χάρισμα της προφητείας και γνωρίζω όλα τα μυστήρια και κάθε γνώση και αν κατέχω όλη την πίστη ώστε να

μετακινώ βουνά, αλλά δεν έχω αγάπη, είμαι τίποτα. Και αν πουλήσω όλα τα υπάρχοντά μου και αν παραδώσω το σώμα μου, για να μπορώ να καυχηθώ, αλλά δεν έχω αγάπη, τίποτα δεν ωφελούμαι.

Η αγάπη μακροθυμεί, έχει καλοσύνη η αγάπη, δεν ζηλεύει, η αγάπη δεν υπερηφανεύεται, δεν αλαζονεύεται, δεν ασημονεί, δεν ζητά το δικό της, δεν οργίζεται, δεν σκέφτεται το κακό, δεν χαίρεται για την αδικία, αλλά χαίρεται μαζί με την αλήθεια. Τα πάντα δέχεται, όλα τα πιστεύει, όλα τα ελπίζει, όλα τα υπομένει. Η αγάπη ποτέ δεν θα σβήσει.

Λόγος του Κυρίου.

193. ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΕΚΤΟ

Είσοθε ένα σώμα και ένα Πνεύμα.

Ανάγνωσμα από την επιστολή του Αποστόλου Παύλου προς τους Εφεσίους (4,1- 6)

Αδελφοί, σας παρακαλώ, εγώ που είμαι φυλακισμένος για τον Κύριο, να πορεύεσθε αντάξια με το κάλεσμα στο οποίο έχετε κληθεί, με κάθε ταπεινοφροσύνη και πραότητα, με μακροθυμία, να ανέχεστε ο ένας τον άλλο με αγάπη, φροντίζοντας να διατηρείτε την πνευματική ενότητα με το σύνδεσμο της ειρήνης. Είσοθε ένα σώμα και ένα Πνεύμα, όπως είσοθε καλεσμένοι σε μια ελπίδα, που είναι το κάλεσμα σας. Ένας Κύριος, μια πίστη, ένα βάπτισμα, ένας Θεός και Πατέρας όλων, που είναι επάνω απ' όλους, που ενεργεί μέσα απ' όλους, και είναι παρών σε όλους.

Λόγος του Κυρίου.

194. **ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΕΒΔΟΜΟ**

Αυτό το μυστήριο είναι μεγάλο.
Το λέω αναφερόμενος στο Χριστό και στην Εκκλησία.

Ανάγνωσμα από την επιστολή του Αποστόλου Παύλου προς τους Εφραίους (5,2α. 21- 33 το εκτενέστερο)

Αδελφοί, να ζείτε μέσα στην αγάπη. Να υποτάσσεσθε ο ένας στον άλλο, με φόβο Χριστού: οι γυναίκες στους άνδρες σας, όπως στον Κύριο, διότι ο άνδρας είναι κεφαλή της γυναίκας, καθώς και ο Χριστός είναι κεφαλή της Εκκλησίας, επειδή αυτός είναι ο σωτήρας του σώματος. Αλλά όπως η Εκκλησία υποτάσσεται στο Χριστό, έτσι και οι γυναίκες στους άνδρες των, σε καθετί.

Οι άνδρες, να αγαπάτε τις γυναίκες σας, όπως και ο Χριστός αγάπησε την Εκκλησία και παρέδωσε τον εαυτό του για χάρη της, με σκοπό να την καθαγιάσει, όταν την καθάρισε με το λουτρό του νερού και με το λόγο. Ήθελε να παρουσιάσει ένδοξη στον εαυτό του αυτή την Εκκλησία, χωρίς κηλίδα ή ρυτίδα ή κάτι παρόμοιο, αλλά ήθελε να είναι άγια και αμόλυντη. Έτσι οφείλουν και οι άνδρες να αγαπούν τις γυναίκες των, όπως αγαπούν το ίδιο τους το σώμα. Αυτός που αγαπά τη γυναίκα του, αγαπά τον εαυτό του. Πράγματι, κανένας ποτέ δε μίσησε τη σάρκα του, αλλά την τρέφει και την περιθάλπει, όπως και ο Χριστός την Εκκλησία, επειδή είμαστε μέλη του σώματός του. Για το λόγο αυτό, ο άνδρας θα εγκαταλείψει τον πατέρα και τη μητέρα και θα ενωθεί με τη γυναίκα του και οι δύο θα γίνουν μία σάρκα. Αυτό το μυστήριο είναι μεγάλο. Το λέω αναφερόμενος στο Χριστό και στην Εκκλησία. Αλλά κι εσείς, ο καθένας ας αγαπά τη γυναίκα του όπως αγαπά τον εαυτό του, ενώ η γυναίκα ας σέβεται τον άνδρα της.

Λόγος του Κυρίου.

ή το συντομότερο

Ανάγνωσμα από την επιστολή του Αποστόλου Παύλου προς τους Εφεσίους (5, 2α. 25-32)

Αδελφοί, να ζείτε μέσα στην αγάπη. Οι άνδρες, να αγαπάτε τις γυναίκες σας, όπως και ο Χριστός αγάπησε την Εκκλησία και παρέδωσε τον εαυτό του για χάρη της, με σκοπό να την καθαγιάσει, όταν την καθάρισε με το λουτρό του νερού και με το λόγο. Ήθελε να παρουσιάσει ένδοξη στον εαυτό του αυτή την Εκκλησία, χωρίς κηλίδα ή ρυτίδα ή κάτι παρόμοιο, αλλά ήθελε να είναι άγια και αμόλυντη. Έτσι οφείλουν και οι άνδρες να αγαπούν τις γυναίκες των, όπως αγαπούν το ίδιο τους το σώμα. Αυτός που αγαπά τη γυναίκα του, αγαπά τον εαυτό του. Πράγματι, κανένας ποτέ δε μίσησε τη σάρκα του, αλλά την τρέφει και την περιθάλπει, όπως και ο Χριστός την Εκκλησία, επειδή είμαστε μέλη του σώματός του. Για το λόγο αυτό, ο άνδρας θα εγκαταλείψει τον πατέρα και τη μητέρα και θα ενωθεί με τη γυναίκα του και οι δύο θα γίνουν μία σάρκα. Αυτό το μυστήριο είναι μεγάλο. Το λέω αναφερόμενος στο Χριστό και στην Εκκλησία.

Λόγος του Κυρίου.

195. **ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΟΓΔΩΘ**

Κι ο Θεός της ειρήνης θα είναι μαζί σας!

Ανάγνωσμα από την επιστολή του Αποστόλου Παύλου προς τους Φιλιπησίους (4,4-9)

Αδελφοί, να χαίρεστε πάντοτε με τη χαρά του Κυρίου. Το επαναλαμβάνω: να χαίρεστε! Η καλοσύνη σας ας είναι γνωστή σε όλους τους ανθρώπους. Ο Κύριος είναι κοντά. Μην αγωνιάτε για τίποτα, αλλά για κάθε ζήτημα να κάνετε γνωστά τα αιτήματά σας στο Θεό με την προσευχή και τη δέηση και με ευχαριστία. Και η

ειρήνη του Θεού, που ξεπερνά κάθε ανθρώπινο νου, ας φυλάξει τις καρδιές σας και τις σκέψεις σας κοντά στον Ιησού Χριστό. Τέλος, αδελφοί μου, αυτά να έχετε στο νου σας: όσα είναι αληθινά, όσα είναι σεμνά, όσα είναι δίκαια, όσα είναι αγνά, όσα είναι αξιαγάπητα, ό,τι έχει σχέση με την αρετή και ό,τι είναι αξιέπαινο. Αυτά που μάθατε και παραλάβετε και ακούσατε και είδατε σε μένα, αυτά να κάνετε κι εσείς. Κι ο Θεός της ειρήνης θα είναι μαζί σας!

Λόγος του Κυρίου.

196. ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΕΝΑΤΟ

Να έχετε αγάπη, που είναι ο σύνδεσμος της τελειότητας.

Ανάγνωσμα από την επιστολή του Αποστόλου Παύλου προς τους Κολοσσαείς (3,12-17)

Αδελφοί, ως εκλεκτοί του Θεού που είστε, άγιοι και αγαπημένοι, ντυθείτε την ευσπλαχνία, την καλοσύνη, την ταπεινοφροσύνη, την πραότητα, την μακροθυμία, να ανέχεστε ο ένας τον άλλο και να συγχωρείτε μεταξύ σας, αν κάποιος έχει παράπονο με κάποιον άλλο. Όπως ο Κύριος σας συγχώρεσε, έτσι κι εσείς. Επάνω απ' όλα αυτά να βάζετε την αγάπη, που είναι ο σύνδεσμος της τελειότητας. Και η ειρήνη του Χριστού ας βασιλεύει μέσα στις καρδιές σας, για την οποία ειρήνη και έχετε κληθεί σ' ένα σώμα. Να είστε ευγνώμονες.

Ο λόγος του Χριστού ας κατοικεί πλούσια μέσα σας, διδάσκοντας και νουθετώντας ο ένας τον άλλο με κάθε σοφία. Να ψάλλετε μέσα στις καρδιές σας προς το Θεό με ψαλμούς, ύμνους και πνευματικές ωδές. Κι ό,τι κι αν κάνετε, είτε με λόγια είτε με πράξεις, όλα να γίνονται στο όνομα του Κυρίου Ιησού, αποδίδοντας μέσω αυτού ευχαριστίες προς το Θεό Πατέρα.

Λόγος του Κυρίου.

197. **ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΕΚΑΤΟ**

Ο γάμος να είναι σε καθετί αξιοσέβαστος.

Ανάγνωσμα από την επιστολή προς τους Εβραίους (13,1-4α 5-6β)

Αδελφοί, παραμείνετε μέσα στην αδελφική αγάπη. Μη ξεχνάτε τη φιλοξενία, διότι κάποιои, χάρη σ' αυτήν, φιλοξένησαν αγγέλους χωρίς να το γνωρίζουν. Να θυμάστε τους φυλακισμένους σαν να είσαστε κι εσείς δεμένοι μαζί τους, όσους υποφέρουν, γιατί κι εσείς βρίσκεσθε σ' ένα σώμα. Ο γάμος να είναι σε καθετί αξιοσέβαστος και αμόλυντη η συζυγική κλίνη.

Να μη ζείτε κατά τρόπο φιλάργυρο, να αρκείσθε σε ό,τι έχετε. Διότι ο ίδιος ο Θεός είπε: "Δε θα σε αφήσω ούτε θα σε εγκαταλείψω". Έτσι, έχοντας θάρρος, μπορούμε να πούμε: Ο Κύριος είναι η βοήθειά μου. Δε θα φοβηθώ!

Λόγος του Κυρίου.

198. **ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΕΝΔΕΚΑΤΟ**

Όλοι να είσθε ομόφρονες, συμπονετικοί, με αγάπη για τους αδελφούς.

Ανάγνωσμα από την πρώτη επιστολή του Αποστόλου Πέτρου (3,1-9)

Αδελφοί, οι γυναίκες να υποτάσσονται στους άνδρες των, ώστε και αν κάποιои δείχνουν απείθεια στο Λόγο, βλέποντας τη γεμάτη σεβασμό αγνή συμπεριφορά σας, θα κερδισθούν χωρίς λόγια με τη διαγωγή των γυναικών. Τα στολίδια των γυναικών να μην είναι εξωτερικά, όπως η περίτεχνη κόμμωση, τα χρυσά αντικείμενα ή τα ωραία φορέματα, αλλά ο κρυμμένος άνθρωπος της καρδιάς, δηλαδή η αφθαροσία του πράου και ήσυχου πνεύματος, που είναι η μόνη πολυτέλεια στα μάτια του Θεού. Έτσι στολίζονταν στο παρελθόν και οι άγιες γυναίκες που στήριζαν τις ελπίδες των στο Θεό, υποταγμένες στους άνδρες των, όπως η Σάρα που υπάκουσε στον Αβραάμ, αποκαλώντας τον

"Κύριο". Αυτής θα είσθε θυγατέρες όταν κάνετε το καλό και όταν δε φοβάστε τίποτα.

Οι άνδρες, επίσης, να ζείτε μαζί με τις γυναίκες σας με φρόνηση, επειδή το γυναικείο φύλο είναι ασθενέστερο, απονέμετε σ' αυτές τιμή ως συγκληρονόμοι στη χάρη της ζωής. Έτσι οι προσευχές σας δε θα παρεμποδίζονται.

Όλοι, τέλος, να είσθε ομόφρονες, συμπονετικοί, με αγάπη για τους αδελφούς, εύσπλαχνοι, ταπεινόφρονες, να μην αποδίδετε κακό αντί κακού ή ύβρη αντί ύβρης, αλλά, αντίθετα, να ευλογείτε διότι ο Θεός σας κάλεσε ακριβώς γι' αυτό, δηλαδή για να κληρονομείσετε την ευλογία.

Λόγος του Κυρίου.

199. **ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΩΔΕΚΑΤΟ**

Αυτή είναι η εντολή του: να πιστέψουμε και να αγαπούμε.

Ανάγνωσμα από την πρώτη επιστολή του Αποστόλου Ιωάννη (3,18-24)

Τέκνα μου, να μην αγαπάμε με τα λόγια ούτε με τη γλώσσα, αλλά με τα έργα και με την αλήθεια. Και απ' αυτό θα καταλάβουμε ότι προερχόμαστε από την αλήθεια και θα μπορέσουμε να διαβεβαιώσουμε την καρδιά μας ενώπιον του Θεού, αν αυτή μας κατηγορεί για κάτι. Διότι ο Θεός είναι ανώτερος απ' την καρδιά μας και γνωρίζει τα πάντα.

Αγαητοί μου, αν η καρδιά μας δεν μας κατηγορεί, τότε έχουμε παρησία, ενώπιον του Θεού, και ό,τι και αν του ζητούμε το λαβαίνουμε απ' αυτόν, επειδή τηρούμε τις εντολές του και κάνουμε ό,τι είναι αρεστό ενώπιόν του.

Και αυτή είναι η εντολή του: να πιστέψουμε στο όνομα του Υιού του, του Ιησού Χριστού, και να αγαπούμε ο ένας τον άλλο, όπως μας έχει δώσει εντολή. Και όποιος τηρεί τις εντολές του μένει ενωμένος μαζί του και εκείνος μ' αυτόν. Και με τούτο

γνωρίζουμε ότι μένει σ' εμάς: από το Πνεύμα που μας έδωσε.

Λόγος του Κυρίου.

200. ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ

Ο Θεός είναι αγάπη.

Ανάγνωσμα από την πρώτη επιστολή του Αποστόλου Ιωάννη
(4,7-12)

Αγαπητοί μου, ας αγαπούμε ο ένας τον άλλο, διότι η αγάπη προέρχεται από το Θεό. Και όποιος αγαπά από το Θεό γεννήθηκε και γνωρίζει το Θεό. Όποιος δεν αγαπά, δεν γνωρίζει το Θεό, διότι ο Θεός είναι αγάπη.

Με αυτό φανερώθηκε η αγάπη του Θεού σε μας: έστειλε ο Θεός τον Υιό του το μονογενή στον κόσμο, για να ζήσουμε χάριν αυτού. Σ' αυτό συνίσταται η αγάπη: όχι ότι εμείς αγαπήσαμε το Θεό, αλλά ότι αυτός μας αγάπησε και απέστειλε τον Υιό του ως εξιλέωση για τις αμαρτίες μας.

Λόγος του Κυρίου.

201. ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Μακάριοι οι καλεσμένοι,
στο Δείπνο του γάμου του Αρνιού.

Ανάγνωσμα από την Αποκάλυψη του Ιωάννη (19,1.5-9α)

Μετά απ' αυτά άκουσα σαν μια δυνατή φωνή στον ουρανό από μεγάλο πλήθος που έλεγαν: "Αλληλούια! Η σωτηρία και η δόξα και η δύναμη ανήκουν στο Θεό μας".

Και μια φωνή βγήκε απ' το θρόνο που έλεγε: "Αινείτε το Θεό μας όλοι εσείς οι δούλοι του, και όσοι τον φοβούνται οι μικροί και οι μεγάλοι!".

Και άκουσα μια φωνή, σαν μεγάλου πλήθους και σαν βοή από πολλά νερά και σαν κρότο από δυνατές βροντές, που έλεγαν:

"Αλληλούια! Διότι βασίλευσε ο Κύριος ο Θεός μας, ο παντοκράτορας. Ας χαρούμε και ας αγαλλιάσουμε και ας τον δοξάσουμε, διότι έφθασε ο γάμος του Αρνιού και η γυναίκα του ετοιμάσθηκε. Της δόθηκε να ντυθεί λινό λαμπρό και καθαρό". Το λινό, πράγματι, είναι τα δίκαια έργα των αγίων.

Τότε ο άγγελος μου είπε: "Γράψε: Μακάριοι οι καλεσμένοι στο δείπνο του γάμου του Αρνιού". Και μου είπε ακόμη: "Αυτά τα λόγια είναι λόγια αληθινά του Θεού".

Λόγος του Κυρίου.

Αντιφωνικοί Ψαλμοί

Οι Αντιφωνικοί Ψαλμοί, με τους αριθμούς του Λατινικού κειμένου 202 - 208 τοποθετήθηκαν μετά από κάθε ανάγνωσμα της Παλαιάς Διαθήκης και στον αριθμό 263 (βλ. σημείωση στην Ελληνική μετάφραση στον αριθμό πριν το 179).

Προκείμενα του Ευαγγελίου

Τα Προκείμενα του Ευαγγελίου, με τους αριθμούς 209 - 212 του Λατινικού κειμένου τοποθετήθηκαν πριν από κάθε ανάγνωσμα Ευαγγελίου (βλ. σημείωση στην Ελληνική μετάφραση στον αριθμό πριν το 179).

Ευαγγέλια

213. **ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ, ΠΡΩΤΟ**

209. Α' Ιω 4,7β

Αλληλούια.

Όποιος αγαπά, από το Θεό γεννήθηκε και το Θεό γνωρίζει.

Αλληλούια.

Να αγάλλεστε, επειδή η ανταμοιβή σας
θα είναι μεγάλη στους ουραμούς.

Ανάγνωσμα από το κατά Ματθαίο Άγιο Ευαγγέλιο (5,1-12α)

Τον καιρό εκείνο, ο Ιησούς, όταν είδε τα πλήθη, ανέβηκε στο όρος και, αφού κάθισε, τον πλησίασαν οι μαθητές του. Κι εκείνος άνοιξε το στόμα του και τους δίδασκε, λέγοντας:

"Μακάριοι οι πνευματικά φτωχοί, διότι σ' αυτούς ανήκει η βασιλεία των ουρανών.

Μακάριοι όσοι πενθούν, διότι αυτοί θα παρηγορηθούν.

Μακάριοι οι πράοι, διότι αυτοί θα κληρονομήσουν τη γη.

Μακάριοι όσοι πεινούν και διψούν τη δικαιοσύνη, διότι αυτοί θα χορτάσουν.

Μακάριοι οι ελεήμονες, διότι αυτοί θα ελεηθούν.

Μακάριοι όσοι είναι καθαροί στη καρδιά, διότι αυτοί θα δουν το Θεό.

Μακάριοι οι ειρηνοποιοί, διότι αυτοί θα ονομαστούν υιοί του Θεού.

Μακάριοι όσοι καταδιώκονται για τη δικαιοσύνη, διότι σ' αυτούς ανήκει η βασιλεία των ουρανών.

Μακάριοι είστε όταν σας βρίσουν και σας καταδιώξουν και πουν εναντίον σας κάθε κακό, λέγοντας ψέματα εξαιτίας μου. Να χαίρεστε και να αγάλλεστε, επειδή η ανταμοιβή σας θα είναι μεγάλη στους ουρανούς".

Λόγος του Κυρίου.

214. **ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ, ΔΕΥΤΕΡΟ**

210. Α' Ιω 4,8β και 11

Αλληλούια.

Ο Θεός είναι αγάπη.

Εμείς οφείλουμε να αγαπούμε ο ένας τον άλλο, όπως ο Θεός μας αγάπησε.

Αλληλούια.

Εσείς είστε το φως του κόσμου.

Ανάγνωσμα από το κατά Ματθαίο Άγιο Ευαγγέλιο (5,13-16)

Τον καιρό εκείνο, είπε ο Ιησούς στους μαθητές του: "Εσείς είστε το αλάτι της γης. Αλλά αν το αλάτι χάσει τη γεύση του, με τι θα αλατιστεί; Σε τίποτα πλέον δε χρησιμεύει, παρά μόνο να πεταχτεί έξω και να καταπατηθεί από τους ανθρώπους.

Εσείς είστε το φως του κόσμου. Δεν μπορεί μια πόλη να κρυφτεί, όταν βρίσκεται επάνω σε όρος. Ούτε ανάβουν ένα λυχνάρι και το τοποθετούν κάτω από το μόδιο, αλλά το θέτουν επάνω στο λυχνοστάτη και λάμπει σε όλους που βρίσκονται στο σπίτι. Έτσι να λάμπει το δικό σας φως ενώπιον των ανθρώπων, για να δουν τα καλά σας έργα και να δοξάσουν τον Πατέρα σας που βρίσκεται στους ουρανούς".

Λόγος του Κυρίου.

215. **ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ, ΤΡΙΤΟ**

211. Α' Ιω 4,12

Αλληλούια.

Αν αγαπούμε ο ένας τον άλλο, ο Θεός παραμένει σ' εμάς και η αγάπη του σε μας είναι τέλεια.

Αλληλούια.

Οικοδόμησε το σπίτι του επάνω στο βράχο.

Ανάγνωσμα από το κατά Ματθαίο Άγιο Ευαγγέλιο (7,21.24-29)

Τον καιρό εκείνο, είπε ο Ιησούς στους μαθητές του: "Δε θα εισέλθει στη Βασιλεία του Θεού όποιος μου λέει: "Κύριε, Κύριε", αλλά εκείνος που κάνει το θέλημα του Πατέρα μου που βρίσκεται στους ουρανούς.

Όποιος, λοιπόν, ακούει αυτά τα λόγια μου και τα θέτει σε εφαρμογή, θα μοιάζει με σοφό άνδρα, ο οποίος οικοδόμησε το σπίτι του επάνω στο βράχο. Και έπεσε η βροχή κι ήλθαν τα

ποτάμια και έπνευσαν οι άνεμοι και έπεσαν με ορμή επάνω σ'εκείνο το σπίτι κι εκείνο δεν έπεσε, διότι ήταν θεμελιωμένο επάνω στο βράχο.

Και όποιος ακούει αυτά τα λόγια μου και δεν τα θέτει σε εφαρμογή, θα μοιάζει με ανόητο άνδρα, ο οποίος οικοδόμησε το σπίτι του επάνω στην άμμο. Και έπεσε η βροχή και ήλθαν τα ποτάμια και έπνευσαν οι άνεμοι και έπεσαν με ορμή επάνω σ' εκείνο το σπίτι και εκείνο έπεσε. Και η πτώση του ήταν ολοκληρωτική".

Λόγος του Κυρίου.

ή (συντομότερο Mt 7,21.24-25)

Ανάγνωσμα από το κατά Ματθαίο Άγιο Ευαγγέλιο

Τον καιρό εκείνο, είπε ο Ιησούς στους μαθητές του: "Δε θα εισέλθει στη Βασιλεία του Θεού όποιος μου λέει: "Κύριε, Κύριε", αλλά εκείνος που κάνει το θέλημα του Πατέρα μου που βρίσκεται στους ουρανούς.

Όποιος, λοιπόν, ακούει αυτά τα λόγια μου και τα θέτει σε εφαρμογή, θα μοιάζει με σοφό άνδρα, ο οποίος οικοδόμησε το σπίτι του επάνω στο βράχο.

Και έπεσε η βροχή κι ήλθαν τα ποτάμια και έπνευσαν οι άνεμοι και έπεσαν με ορμή επάνω σ'εκείνο το σπίτι κι εκείνο δεν έπεσε, διότι ήταν θεμελιωμένο επάνω στο βράχο.

Λόγος του Κυρίου.

216. **ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ, ΤΕΤΑΡΤΟ**

212. Α' Ιω 4,16

Αλληλούια.

Όποιος παραμένει στην αγάπη, αυτός παραμένει ενωμένος με το Θεό και ο Θεός παραμένει ενωμένος μαζί του.

Αλληλούια.

Ό,τι ο Θεός συνένωσε, άνθρωπος να μη το χωρίζει.

Ανάγνωσμα από το κατά Ματθαίο Άγιο Ευαγγέλιο(19,3-6)

Τον καιρό εκείνο, πλησίασαν τον Ιησού κάποιοι Φαρισαίοι, με σκοπό να τον πειράξουν, λέγοντας: "Επιτρέπεται κάποιος να χωρίσει τη γυναίκα του για οποιαδήποτε αιτία;".

Και εκείνος, απαντώντας, είπε: "Δε διαβάσατε ότι ο Δημιουργός, απ' την αρχή τους έπλασε άνδρα και γυναίκα;". Και είπε: "Γι' αυτό θα εγκαταλείψει ο άνθρωπος τον πατέρα και τη μητέρα και θα ενωθεί με τη γυναίκα του και θα είναι οι δύο μία σάρκα. Οπότε, δεν είναι πλέον δύο, αλλά μία σάρκα. Ό,τι, λοιπόν, ο Θεός συνένωσε, άνθρωπος να μη χωρίζει".

Λόγος του Κυρίου.

217. **ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ, ΠΕΜΠΤΟ**

209. Α' Ιω 4,7β

Αλληλούια.

Όποιος αγαπά, από το Θεό γεννήθηκε και το Θεό γνωρίζει.

Αλληλούια.

Αυτή είναι η μεγάλη και πρώτη εντολή.
Η δεύτερη είναι όμοια με αυτή.

Ανάγνωσμα από το κατά Ματθαίο Άγιο Ευαγγέλιο (22,35-40)

Τον καιρό εκείνο, ένας Φαρισαίος, νομοδιδάσκαλος, ρώτησε τον Ιησού με σκοπό να τον πειράξει: "Διδάσκαλε, ποια είναι η μεγάλη εντολή στο Νόμο;".

Και εκείνος του είπε: "Θα αγαπήσεις τον Κύριο, το Θεό σου, με όλη σου την καρδιά και με όλη σου την ψυχή και με όλο σου το νου. Αυτή είναι η μεγάλη και πρώτη εντολή. Αλλά δεύτερη, όμοια με αυτή, είναι: Θα αγαπήσεις τον πλησίον σου όπως τον εαυτό σου. Απ' αυτές τις δυο εντολές εξαρτώνται όλος ο Νόμος και οι προφήτες".

Λόγος του Κυρίου.

* 218. **ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ, ΕΚΤΟ**

210. Α' Ιω 4,8β και 11

Αλληλούια.

Ο Θεός είναι αγάπη.

**Εμείς οφείλουμε να αγαπούμε ο ένας τον άλλο,
όπως ο Θεός μας αγάπησε.**

Αλληλούια.

Δεν είναι πλέον δύο, αλλά μία σάρκα.

Ανάγνωσμα από το κατά Μάρκο Άγιο Ευαγγέλιο (Μκ 10,6-9)

Τον καιρό εκείνο, είπε ο Ιησούς: Από την αρχή της πλάσης άνδρα και γυναίκα τους έπλασε ο Θεός. Γι' αυτό, θα εγκαταλείψει ο άνδρας τον πατέρα του και τη μητέρα του και θα ενωθεί με τη γυναίκα του και θα είναι οι δύο σε σάρκα μία. Όστε δεν είναι πλέον δύο, αλλά μία σάρκα. Ό,τι, λοιπόν, ο Θεός συνένωσε, άνθρωπος να μη χωρίζει.

Λόγος του Κυρίου.

* 219. **ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ, ΕΒΔΟΜΟ**

211. Α' Ιω 4,12

Αλληλούια.

**Αν αγαπούμε ο ένας τον άλλο, ο Θεός παραμένει σ' εμάς
και η αγάπη του σε μας είναι τέλεια.**

Αλληλούια.

*Αυτή ήταν η αρχή των σημείων
που έκαμε ο Ιησούς στην Κανά της Γαλιλαίας.*

Ανάγνωσμα από το κατά Ιωάννη Άγιο Ευαγγέλιο (2,1-12)

Τον καιρό εκείνο, γινόταν γάμος στην Κανά της Γαλιλαίας και ήταν εκεί η μητέρα του Ιησού. Προσκάλεσαν, λοιπόν, και τον Ιησού και τους μαθητές του στο γάμο. Επειδή τελείωσε το κρασί,

η μητέρα του Ιησού του είπε: "Δεν έχουν κρασί". Της λέει τότε ο Ιησούς: "Τι το κοινό έχουμε εμείς, γυναίκα; Δεν έφθασε ακόμη η ώρα μου". Λέει η μητέρα του στους υπηρέτες: "Κάμετε ό,τι και αν σας πει".

Ήταν εκεί έξι πέτρινες στάμνες για τον καθαρισμό των Ιουδαίων, που χωρούσαν η καθεμιά από ογδόντα έως εκατόν είκοσι λίτρα. Τους λέει ο Ιησούς: "Γεμίστε τις στάμνες με νερό". Τις γέμισαν μέχρι επάνω. Τους λέει τότε: "Πάρτε τώρα και φέρτε στον αρχιτρίκλινο". Και εκείνοι έφεραν. Αλλά μόλις ο αρχιτρίκλινος δοκίμασε το νερό που είχε γίνει κρασί και δεν ήξερε από που είναι (οι υπηρέτες όμως που είχαν πάρει το νερό, ήξεραν), φωνάζει το γαμπρό και του λέει: "Κάθε άνθρωπος προσφέρει πρώτα το καλό κρασί και, όταν μεθύσουν, το λιγότερο καλό. Εσύ φύλαξες το καλό κρασί μέχρι τώρα". Αυτή ήταν η αρχή των σημείων που έκαμε ο Ιησούς στην Κανά της Γαλιλαίας και φανέρωσε τη δόξα του, και οι μαθητές του πίστεψαν σ' αυτόν.

Μετά απ' αυτό το γεγονός, κατέβηκε στην Καπερναούμ αυτός, η μητέρα του, οι αδελφοί του και οι μαθητές του και έμειναν εκεί όχι πολλές ημέρες.

Λόγος του Κυρίου.

220. **ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ, ΟΓΔΟΟ**

212. **Α' Ιω 4,16**

Αλληλούια.

Όποιος παραμένει στην αγάπη,
αυτός παραμένει ενωμένος με το Θεό
και ο Θεός παραμένει ενωμένος μαζί του.

Αλληλούια.

Παραμείνετε μέσα στην αγάπη μου.

Ανάγνωσμα από το κατά Ιωάννη Άγιο Ευαγγέλιο (15,9-12)

Τον καιρό εκείνο, είπε ο Ιησούς στους μαθητές του: "Όπως ο Πατέρας με αγάπησε και εγώ αγάπησα εσάς. Παραμείνετε στην αγάπη μου. Αν τηρήσετε τις εντολές μου, θα παραμείνετε στην αγάπη μου, όπως και εγώ έχω τηρήσει τις εντολές του Πατέρα μου και παραμένω στην αγάπη του.

Αυτά σας τα είπα για να είναι η χαρά μου μέσα σας και η χαρά σας να είναι πλήρης".

Λόγος του Κυρίου.

221. ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ, ΕΝΑΤΟ

209. Α' Ιω 4,7β

Αλληλούια.

Όποιος αγαπά, από το Θεό γεννήθηκε και το Θεό γνωρίζει.

Αλληλούια.

Αυτή είναι η δική μου εντολή:
να αγαπάτε ο ένας τον άλλο.

Ανάγνωσμα από το κατά Ιωάννη Άγιο Ευαγγέλιο (15,12-16)

Τον καιρό εκείνο, είπε ο Ιησούς στους μαθητές του: Αυτή είναι η δική μου εντολή: να αγαπάτε ο ένας τον άλλο όπως σας αγάπησα. Μεγαλύτερη αγάπη από αυτή κανένας δεν έχει, όταν κάποιος θυσιάσει τη ζωή του για χάρη των φίλων του. Εσείς είστε οι φίλοι μου αν εκτελείτε όσα εγώ σας διατάζω. Δε σας λέω πλέον δούλους, διότι ο δούλος δε γνωρίζει τι κάνει ο κύριός του. Αλλά εσάς σας ονόμασα φίλους, διότι σας έκαμα γνωστά όλα όσα άκουσα από τον Πατέρα μου.

Λόγος του Κυρίου.

222. **ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ, ΔΕΚΑΤΟ**

210. Α' Ιω 4,8β και 11

Αλληλούια.**Ο Θεός είναι αγάπη.****Εμείς οφείλουμε να αγαπούμε ο ένας τον άλλο,
όπως ο Θεός μας αγάπησε.****Αλληλούια.****Για να είναι τέλειοι μέσα στην ενότητα.****Ανάγνωσμα από το κατά Ιωάννη Άγιο Ευαγγέλιο (17,20-26)****Τ**ον καιρό εκείνο, ο Ιησούς σήκωσε τα μάτια στον ουρανό και προσευχήθηκε λέγοντας:**"Άγιε Πατέρα, δε σε παρακαλώ, μόνο γι' αυτούς, αλλά και για κείνους που με το λόγο τους θα πιστέψουν σε μένα, ώστε όλοι να είναι ένα, όπως εσύ, Πατέρα, μαζί μου και εγώ μαζί σου, για να είναι αυτοί μαζί μας, ώστε ο κόσμος να πιστέψει πως εσύ με απέστειλες.****Κι εγώ τη δόξα που μου έδωσες την έδωσα σ' αυτούς, ώστε να είναι ένα πράγμα, όπως ένα είμαστε κι εμείς. Εγώ μαζί τους και εσύ μαζί μου, για να είναι τέλειοι μέσα στην ενότητα, για να γνωρίσει ο κόσμος ότι εσύ με απέστειλες και πως αγάπησες αυτούς όπως αγάπησες και μένα.****Πατέρα, αυτοί που μου έδωσες, θέλω όπου είμαι εγώ να είναι κι εκείνοι μαζί μου, για να βλέπουν τη δόξα τη δική μου, αυτή που μου έδωσες, επειδή με αγάπησες, πριν ακόμη πλαστεί ο κόσμος.****Πατέρα δίκαιε, ο κόσμος κι εσένα δε σε γνώρισε, αλλά εγώ σε γνώρισα και αυτοί γνώρισαν ότι εσύ με απέστειλες. Τους έκαμα γνωστό το όνομά σου και θα συνεχίσω να το κάνω γνωστό, ώστε η αγάπη με την οποία με αγάπησες να είναι μέσα τους κι εγώ να είμαι μαζί τους".****Λόγος του Κυρίου.**

ή το συντομότερο (17,20-23)

Ανάγνωσμα από το κατά Ιωάννη Άγιο Ευαγγέλιο (17,20-23)

Τον καιρό εκείνο, ο Ιησούς σήκωσε τα μάτια στον ουρανό και προσευχήθηκε λέγοντας:

"Άγιε Πατέρα, δε σε παρακαλώ μόνο γι' αυτούς, αλλά και για κείνους που με το λόγο τους θα πιστέψουν σε μένα, ώστε όλοι να είναι ένα, όπως εσύ, Πατέρα, μαζί μου και εγώ μαζί σου, για να είναι αυτοί μαζί μας, ώστε ο κόσμος να πιστέψει πως εσύ με απέστειλες.

Κι εγώ τη δόξα που μου έδωσες την έδωσα σ' αυτούς, ώστε να είναι ένα πράγμα, όπως ένα είμαστε κι εμείς. Εγώ μαζί τους και εσύ μαζί μου, για να είναι τέλειοι μέσα στην ενότητα, για να γνωρίσει ο κόσμος ότι εσύ με απέστειλες και πως αγάπησες και αυτούς όπως αγάπησες και μένα.

Λόγος του Κυρίου.

II

Συναπτές Δεήσεις

Οι Συναπτές Δεήσεις, με τους αριθμούς 223 - 228 του Λατινικού κειμένου τοποθετήθηκαν στους αριθμούς 54 και 89.

III

Άλλες δεήσεις για την ευλογία των δακτυλιδιών

Οι δεήσεις για την ευλογία των δακτυλιδιών με τους αριθμούς 229 - 230 του Λατινικού κειμένου τοποθετήθηκαν στους αριθμούς 66, 100 και 165.

IV

Δεήσεις της Προσκομιδής

Οι δεήσεις της Προσκομιδής με τους αριθμούς 231 - 233 του Λατινικού κειμένου τοποθετήθηκαν στον αριθμό 70.

V

Προόimia

Τα Προόimia με τους αριθμούς 234 - 236 του Λατινικού κειμένου τοποθετήθηκαν στον αριθμό 70.

VI

Μνήμη των νεόνυμφων στην Αναφορά

Η Μνήμη των νεόνυμφων στην Αναφορά με τους αριθμούς 237 - 239 του Λατινικού κειμένου τοποθετήθηκαν στον αριθμό 71.

VII

Άλλες ειδικές ευχές για τους νεόνυμφους

240. Στην παρακάτω προτροπή αν ένας από τους δύο, είτε και οι δύο νεόνυμφοι δεν κοινωνήσουν παραλείπονται τα λόγια σε παρένθεση. Στην δέηση μπορούν να παραλειφθούν τα λόγια σε παρένθεση, όταν οι περιστάσεις το απαιτούν, π.χ. αν οι νεόνυμφοι είναι υπερήλικοι.

ΠΡΩΤΗ

Έχει τοποθετηθεί στους αριθμούς 74 και 105.

ΔΕΥΤΕΡΗ

241. Ο ιερέας (είτε ο διάκονος) με ενωμένα τα χέρια προσκαλεί τους παρευρισκόμενους στην προσευχή:

+ Ἄς ικετεύσουμε τον Κύριο γι' αυτούς τους νεόνυμφους οι οποίοι τέλεσαν σήμερα το γάμο τους και προσέρχονται την Αγία Τράπεζα για (να λάβουν το Σώμα και το Αίμα του Χριστού και) να ενωθούν με αμοιβαία και παντοτινή αγάπη.

Και όλοι προσεύχονται για λίγο σιωπηλά.

242. Κατόπιν ο ιερέας (ή ο διάκονος), με εκτεταμένα τα χέρια επάνω στους νεόνυμφους, συνεχίζει:

Πατέρα άγιε,
εσύ ο οποίος δημιούργησες τον άνθρωπο κατ' εικόνα σου και τον έπλασες άνδρα και γυναίκα, ώστε και οι δυο μαζί, ενωμένοι στο σώμα και στην καρδιά, να εκπληρώνουν τα καθήκοντά τους μέσα στον κόσμο.

Κύριε ο Θεός,
για να αποκαλύψεις το σχέδιο της αγάπης σου, θέλησες να απεικονίσεις, με την αμοιβαία αγάπη των συζύγων, τη νέα διαθήκη, που καταδέχτηκες να συνάψεις με το λαό σου, ώστε, στο Μυστήριο του γάμου, η συζυγική ζωή των πιστών σου να φανερώνει τη μυστηριακή ένωση του Χριστού με την Εκκλησία.

Έκτεινε, σε ικετεύουμε, προστατευτικά τη δεξιά σου επάνω σ' αυτά τα τέκνα σου (τον ... [όνομα] και την ... [όνομα]) και έγχυσε στην καρδιά τους τη δύναμη του Αγίου Πνεύματος. Αξίωσέ τους, Κύριε,

με τη χάρη του ιερού αυτού Μυστηρίου,
να μοιράζονται μεταξύ τους τα δώρα της αγάπης σου,
να είναι ο ένας για τον άλλο
σημείο της παρουσίας σου
και να γίνουν ψυχή μία και καρδιά μία.

Βοήθησέ τους επίσης, Κύριε,
να στερεώσουν και με έργα
την οικογενειακή εστία που οικοδομούν,
(να προσφέρουν ευαγγελική μόρφωση στα τέκνα τους,
για να τα προετοιμάσουν να γίνουν μέλη
της ουράνιας οικογένειάς σου).

Αξιώσε, Κύριε, την εδώ παρούσα δούλη σου ... [όνομα]
να πλουτίσει με τις ευλογίες σου,
ώστε εκπληρώνοντας τα καθήκοντά της,
ως σύζυγος και μητέρα,
να θερμαίνει την οικογενειακή της εστία με αγνή αγάπη
και με τη χάρη της να τη στολίζει.

Πλούτισε, Κύριε, και τον εδώ παρόντα δούλο σου ... [όνομα]
με την ουράνια ευλογία σου,
για να εκπληρώνει αντάξια τα καθήκοντα
του πιστού συζύγου (και του προνοητικού πατέρα).

Πατέρα άγιε,
αυτούς που ενώθηκαν ενώπιόν σου
με το ιερό Μυστήριο του γάμου
και ποθούν να πλησιάσουν στην αγία Τράπεζά σου,
αξιώσέ τους να συμμετέχουν με χαρά στο ουράνιο συμπόσιο.
Δια του Ιησού Χριστού του Κυρίου μας,
ο οποίος ζει και βασιλεύει στους αιώνες των αιώνων.
- Αμήν.

ΤΡΙΤΗ

243. Ο ιερέας (είτε ο διάκονος) όρθιος, στραμμένος προς το γαμπρό και τη νύμφη, με ενωμένα τα χέρια, προσκαλεί στην προσευχή τους παρόντες:

+ Αγαπητοί αδελφοί,
ας επικαλεστούμε την ευλογία του Θεού
επάνω στους νεόνυμφους, τους οποίους πλούτισε
με το ιερό Μυστήριο του γάμου,
και ας του ζητήσουμε να τους ενδυναμώνει
με τη φιλόνηρωπη βοήθειά του.

Και όλοι προσεύχονται για λίγο σιωπηλά.

244. Έπειτα ο ιερέας (είτε ο διάκονος), με εκτεταμένα τα χέρια επάνω στους νεόνυμφους, συνεχίζει:

Πατέρα άγιε, δημιουργέ του σύμπαντος κόσμου,
ο οποίος έπλασες κατ' εικόνα σου
τον άνδρα και τη γυναίκα
και θέλησες να στέψεις με την ευλογία σου
τη συζυγική τους συμβίωση,
ταπεινά σε ικετεύουμε για τους εδώ παρόντες δούλους σου,
που σήμερα ενώνονται με το ιερό Μυστήριο του γάμου.

Ας κατέλθει, Κύριε, στη δούλη σου... [όνομα]
και στο σύντροφο της ζωής της... [όνομα]
πλούσια η ευλογία σου
και η δύναμη του Αγίου Πνεύματος
ας θερμάνει από ψηλά τις καρδιές τους,
ώστε απολαμβάνοντας αμοιβαία
το δώρο της συζυγικής ζωής,
να στολίζουν με τέκνα την οικογένειά τους
και να πλουτίζουν την Εκκλησία σου.

Στη χαρά τους, Κύριε, εσένα να δοξάζουν.

Στη θλίψη τους εσένα να αναζητούν.
Στο μόχθο τους να αισθάνονται
την ενθαρρυντική παρουσία σου.
Στις στιγμές της δυσκολίας
να σε αισθάνονται παρηγορητή κοντά τους.

Και αφού χαρούν ευτυχισμένα γηρατεία,
να φθάσουν στην ουράνια Βασιλεία σου
μαζί με τους φίλους τους, οι οποίοι, σαν στεφάνι,
βρίσκονται σήμερα γύρω τους.
Δια του Ιησού Χριστού του Κυρίου μας,
ο οποίος ζει και βασιλεύει στους αιώνες των αιώνων.
- Αμήν.

VIII

Δείσεις μετά τη θεία Κοινωνία

Οι Δείσεις μετά τη θεία Κοινωνία με τους αριθμούς 245 - 247 του Λατινικού κειμένου τοποθετήθηκαν στον αριθμό 76.

IX

Ευχές απόλυσης

Οι Ευχές απόλυσης με τους αριθμούς 248 - 250 του Λατινικού κειμένου τοποθετήθηκαν στους αριθμούς 77 και 116.